

To platí zejména o povinnosti manželky k manželské poslušnosti (§ 92. obč. z.), o vzájemné povinnosti manželově přijati manželku do společné domácnosti (§ 382. č. 8. ex. ř.), o povinnosti jeho poskytnouti manželce dle svého jmění slušnou výživu (§ 91. obč. z.).

Z těchto předpisů zřejmě plyne, že práva i povinnosti manželů k společnému bydlení mohou úmluvou stran i vlivem okolností rozdílně býti upraveny a že ani cís. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208. ř. z. ani jiným zákonem soudu uloženo není, by porušení tohoto práva a této povinnosti officiosním zakročením odčinil, a proto dle § 50. č. 3. j. n. manžel jest oprávněn, by práva na navrácení manželky do společné domácnosti toliko pořadem práva se domáhal.

Usnesení v odpor vzaté, jež rozhoduje v řízení nesporném o věci náležející na pořad práva, jest proto i s řízením mu předcházejícím zmatečné.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 18. července 1922 č. j. R. I. 538-22.

R. z. s. Dr. Boh. Voneš.

Domáhá-li se žalobce na žalovaném žalobou zajištění své pohledávky zřízením zástavního práva na nemovitosti, žalovanému patřící, rozhodna je pro věcnou příslušnost výše pohledávky a není rozhodno ocenění předmětu žalobního v žalobě.

Žalobce domáhá se žalobou u okresního soudu ve Vršovicích podanou, výroku, že žalovaný je povinen pro nedoplatek kupní ceny 50.000 Kč dáti do zástavy svůj dům ve Vršovicích a důsledkem toho podepsati listinu vkladnou, podle které lze vložiti pro nedoplatek právo zástavní na dům ten. — Předmět sporu v žalobě oceněn na 5000 Kč.

První soud vznesené námitce věcné nepříslušnosti nevyhověl. Rekursní soud změnil usnesení prvního soudu a námitce vyhověl. Odůvodnění: První soud neprávem námitku věcné nepříslušnosti zamítnul, ježto se, jak žalovaný správně ve stížnosti uvádí, v případě daném jedná pouze o zástavní právo a nikoliv o projev vůle, takže po rozhodnutí o ocenění sporného předmětu je směrodatné ustanovení §u 57. j. n. a nikoliv §u 59. j. n., podle něhož první soud nesprávně rozhodnul, že žalobci samému dáno je na vůli, aby výši předmětu sporu určil. Poněvadž předmět zástavy, v tomto případě dům ve Vršovicích, má nesporně větší cenu, než je výše pohledávky 50.000 Kč, bylo jedině na tuto částku tedy 50.000 Kč předmět sporu oceniti.

Nejvyšší soud potvrdil usnesení soudu rekursního. Odůvodnění: Podle obsahu žaloby a žalobního návrhu domáhá se žalobce knihovního zajištění své pohledávky zřízením zástavního práva na domě žalovaného, ku kterému se tento smlouvou zavázal, jež však nyní splniti nechce. Předmětem žaloby není tedy především zjištění povinnosti žalovaného, nýbrž samo plnění povinnosti té, totiž smluvené zajištění pohledávky žalobce hypotekou žalovanému patřící. Jde tudíž o spor, jež na prvním místě uvádí § 57. j. n. a je proto pro věcnou příslušnost rozhodna výše pohledávky, jež má se zajistiti, totiž 50.000 Kč. — Skutečné právo zástavní předmětem žaloby není, nýbrž jen osobní nárok na jeho zřízení (§ 451. obč. z.).

Rozhodnutí ze dne 14. listopadu 1922 č. j. R. I. 646-22—1.

Schin.

Stížnost podle § 3 odst. 4 zákona o opravných prostředcích v řízení správním z 12. května 1896 č. 101 ř. z. musí býti podána v řádné zákonné lhůtě.

Pokladna nemoc. podala proti výměru okresní správy politické odvolání k zemské správě politické proto, že výměr neobsahuje právního poučení.

Zemská správa politická odvolání jako opozdžené a tudíž nepřipustné odmítla, poněvadž nebylo podáno v zákonné 14ti-denní lhůtě odvolací (§ 70 zákona z 30. března 1888 č. 33. ř. z.), takže výměr I stolice vešel v moc práva. K tomu zemská správa politická dodala, že také opravné prostředky, jimiž se strany domáhají zrušení nebo opravy výměrů neobsahujících poučení právní, mají býti podány v zákonné lhůtě odvolací.

Dalšímu odvolání pokladny nevyhovělo ministerstvo soc. péče naříkaným výnosem z důvodů rozhodnutí II. stolice, podotknuvši, že nebylo-li by podání zvláštní stížnosti podle § 3 odst. 4 lhůtového zákona z r. 1896 vázáno žádnou lhůtou, mohla by právoplatnost správních rozhodnutí býti do nekonečna zdržována, což však jest nemyslitelno.

O námitce stížnosti, vytýkající naříkanému rozhodnutí nezákonnost z toho důvodu, že založeno jest na nesprávném posouzení právního významu, jaký má nedostatek právního poučení v rozhodnutí úřadů politických, uvažoval nejvyšší správní soud takto:

Tvrdí-li stížnost, že rozhodnutí politického úřadu, jemuž nebylo připojeno právní poučení, jak předpisuje zákon z 12. kvě-